

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Údaje zapisované o svěřenských fondech ve veřejnoprávních evidencích

V minulých člancích jsme se zaměřili na svěřenský fond jako institut sloužící k ochraně majetku a dále na jeho daňové aspekty. Jak bylo zejména v prvním ze zmíněných článků popsáno, s existencí svěřenského fondu souvisí i celá řada administrativních činností, které je povinen učinit především svěřenský správce. Jednou ze zásadních povinností svěřenského správce je i evidovat údaje o svěřenském fondu, resp. osobách s ním spjatých ve veřejnoprávních evidencích[1]. V tomto článku se tak v obecné rovině zaměříme na vybrané povinnosti související se zápisem svěřenského fondu do veřejnoprávních evidencí.

Nejdříve se v souvislosti se svěřenským fondem zaměříme na zápisy do obchodního rejstříku a nastíníme problematiku zápisu svěřenského fondu v postavení společníka či akcionáře v případě, že je do svěřenského fondu vyčleněn obchodní podíl. Dále bude rozebrán zápis svěřenského fondu, resp. údajů o něm a svěřenském správcí, do katastru nemovitostí. Závěrem bude v obecné rovině představena problematika zápisu svěřenského fondu do evidence svěřenských fondů a evidence skutečných majitelů, kterým budou posléze věnovány podrobnější samostatné články v rámci tohoto seriálu. Povinnost evidovat údaje o svěřenském fondu se pak vztahuje i k jiným evidencím. Příkladem lze uvést registr silničních vozidel či evidenci investičních nástrojů.

Před uvedením problematiky vybraných veřejnoprávních evidencí, je klíčové připomenout institut svěřenského fondu z hlediska jeho jednání navenek. Účinná právní úprava vymezuje svěřenský fond jako institut, který se vytváří vyčleněním majetku zakladatele, který je svěřen do správy svěřenskému správcí smlouvou nebo pořízením pro případ smrti za předem stanoveným účelem. **Svěřenský fond není právní osobou ve smyslu občanského zákoníku a právní úprava mu tedy nepřiznává právní osobnost.** Nejedná se tak o specifický typ právnické osoby, jak je často chybně uváděno, byť se v některých případech na svěřenský fond a právnické osoby uplatní obdobná úprava. Jako příklad může posloužit problematika zdanění, které se věnoval předchozí článek tohoto seriálu.[2] „Za svěřenský fond“ potažmo na jeho účet jedná navenek svěřenský správce.

Obchodní rejstřík

Jak bylo pojednáno v prvním článku tohoto seriálu,[3] svěřenský fond může sloužit jako efektivní nástroj ochrany majetku zakladatele, kterým může být mj. i podíl v obchodní korporaci. V praxi se často setkáváme právě s tím, že zakladatelé mají zájem do svěřenského fondu vyčlenit svá obchodní aktiva, ať už z důvodu eliminace podnikatelských rizik, či za účelem zajištění výkonu profesionální správy svého majetku. V případě vložení podílu v obchodní korporaci do svěřenského fondu zajišťuje výkon práv a povinností s podílem spojených právě svěřenský správce. Laická veřejnost postavení svěřenského správce často mylně zaměňuje s postavením jednatele, a to zejména v případech, kdy je do svěřenského fondu vloženo 100 % podílu společnosti. Svěřenský správce však vystupuje v postavení společníka společnosti s ručením omezeným či akcionáře akciové společnosti, který se účastní valné hromady[4], hlasování[5] anebo si vyžaduje informace či vysvětlení o chodu společnosti[6]. Svěřenský fond v tomto ohledu umožňuje zachování podnikatelské činnosti generující zisk, který lze následně vyplácet zvolenému okruhu obmyšlených v závislosti na nastavení svěřenského fondu.

Je-li podíl v obchodní korporaci vložen do svěřenského fondu, pak je ve výpisu z obchodního rejstříku uveden na pozici společníka nebo jediného akcionáře svěřenského správce, a to s dovětkem, že jedná jako svěřenský správce svěřenského fondu. Zmíněné se nevztahuje na akciové společnosti, které mají více než jednoho společníka, neboť v takovém případě se akcionáři v obchodním rejstříku neuvádí.[\[7\]](#) V praxi je současně možné setkat se i s nesprávnými zápisy v obchodním rejstříku, ze kterých by se mohlo zdát, že svěřenský fond je sám o sobě společníkem obchodní korporace, neboť je chybně uveden namísto svěřenského správce. Takový zápis je však nesprávný.

Vzhledem k tomu, že obchodní rejstřík je veřejně přístupnou evidencí, může kdokoliv v případě, že je podíl v obchodní korporaci vložen do svěřenského fondu, bez nutnosti jakéhokoliv přihlášení získat ve vztahu ke svěřenskému fondu následující informace[\[8\]](#):

- název svěřenského fondu,
- identifikační číslo svěřenského fondu,
- jméno a příjmení svěřenského správce, včetně jeho adresy místa pobytu či bydliště,
- údaj o zápisu svěřenského fondu v evidenci svěřenských fondů,
- informace o neexistenci sídla, a
- u akciové společnosti informaci o vložení akcií do svěřenského fondu.

Tyto údaje jsou do obchodního rejstříku zapisovány (i) notářem, který tak učiní na základě podkladového notářského zápisu, anebo prostřednictvím (ii) návrhového formuláře podaného rejstříkovému soudu. Návrh na zápis do obchodního rejstříku k rejstříkovému soudu podává společnost, jejíž podíl je vyčleněn do svěřenského fondu, resp. statutární orgán této společnosti. Jak bylo dovezeno i judikaturou[\[9\]](#), k návrhu se přikládají následující listiny:

- výpis z evidence svěřenských fondů,
- statut svěřenského fondu,
- zápis z valné hromady včetně usnesení,
- nové znění zakladatelské listiny / společenské smlouvy / stanov, a
- souhlas zapisovaných osob do obchodního rejstříku,
- popř. smlouva o zvýšení majetku svěřenského fondu či jiné relevantní dokumenty.

Do sbírky listin obchodního rejstříku se však zakládá pouze nové znění zakladatelského právního jednání.[\[10\]](#) Ostatní výše uvedené dokumenty přikládání k návrhu na zápis do obchodního rejstříku podaného rejstříkovému soudu nejsou veřejnosti přístupné.

Katastr nemovitostí

Dalším z poměrně častých požadavků klientů, se kterým se v praxi setkáváme, je vyčlenění nemovitých věcí do svěřenského fondu. Tímto postupem je zajištěna ochrana majetku před rodinnými spory nebo před jeho rozdělením mezi budoucí dědice. Vyčleněním nemovité věci pozbývá zakladatel vlastnické právo, avšak vlastníkem se nestává svěřenský správce ani obmyslený. Vlastnická práva k takto vyčleněným nemovitým věcem vykonává svěřenský správce.

V souvislosti s vyčleněním nemovité věci do svěřenského fondu, je tedy nutné provést změnu vlastníka v katastru nemovitostí.[\[11\]](#) Ačkoliv platí, že se vlastníkem nestává svěřenský správce, je v části A listu vlastnictví jako vlastník označen právě svěřenský správce. V souladu s katastrální vyhláškou[\[12\]](#) se pak v katastru nemovitostí u nemovitostí vyčleněných do svěřenského fondu evidují následující údaje:

- údaje o svěřenském správci, (v případě fyzické osoby je to jméno, příjmení, rodné číslo nebo datum narození a místo trvalého pobytu),[\[13\]](#)
- označení svěřenského fondu,

- údaj o době trvání svěřenského fondu,
- informace o spoluvlastnickém podílu, pokud tento vzniká,
- údaje o nemovité věci, která náleží do majetku svěřenského fondu,
- údaj o tom, že k užívání nemovité věci, která náleží do majetku svěřenského fondu, slouží nemovité věci včetně věcí v přídatném spoluvlastnictví,
- údaj o uložení dohody spoluvlastníků o správě nemovité věci do sbírky listin a
- údaje o zakladateli svěřenského fondu.

Zápis do katastru nemovitostí se provádí na základě návrhového formuláře, ke kterému je dle zavedené praxe katastrálních úřadů nezbytné přiložit:

- výpis z evidence svěřenských fondů,
- smlouvu o správě svěřenského fondu, a
- statut svěřenského fondu, popř. další vkladové listiny jako je smlouva o zvýšení majetku svěřenského fondu či kupní smlouva, směnná smlouva aj.

Jelikož je katastr nemovitostí veřejným seznamem, platí, že veškeré výše uvedené údaje jsou dostupné veřejnosti. [14] Obdobně platí ohledně údajů ve sbírce listin katastru nemovitostí, tyto lze poskytnout každé osobě, která prokáže svoji totožnost. [15] Daná úprava není zcela vyhovující a fakticky tak zajišťuje přístup ke všem dokumentům, které slouží jako podklad pro zápis do katastru nemovitostí a současně nejsou dostupné ani z evidence svěřenských fondů. [16] V této souvislosti lze jen doufat, že zákonodárce přistoupí ke změně této nekoncepční právní úpravy.

Evidence svěřenských fondů

Zápis do evidence svěřenských fondů je zásadním předpokladem pro vznik svěřenského fondu. [17] Výjimku tvoří pouze svěřenský fond zřízený pořizováním pro případ smrti. [18] Zápis svěřenského fondu zřízeného pro případ smrti provede příslušný rejstříkový soud až na základě usnesení vydaného notářem jakožto soudním komisařem v řízení o pozůstalosti, jakmile notář zjistí, že zůstavitel takovýto svěřenský fond zřídil. [19]

S touto evidencí se tak setká každý svěřenský správce, bez ohledu na to, jaký majetek byl do svěřenského fondu vyčleněn. Kromě svěřenských fondů zřízených podle českého práva, se do evidence svěřenských fondů zapisují obligatorně také zahraniční svěřenské fondy zřízené podle cizího práva, které působí na území České republiky.

Do evidence svěřenských fondů se zapisuje:

- **označení, identifikační číslo, účel, popř. také předmět činnosti, podnikání nebo vedlejší hospodářské činnosti, je-li vykonávána, den vzniku a zániku svěřenského fondu,**
- **název / jméno a příjmení, sídlo / adresa místa pobytu svěřenského správce, u fyzické osoby také datum narození a rodné číslo,**
- **počet svěřenských správců a způsob, jakým jednají,**
- údaje o zakladateli, u fyzické osoby jméno a příjmení, datum narození a rodné číslo,
- údaje o obmyšlených, název / jméno a příjmení, sídlo / adresa místa pobytu, u fyzické osoby také datum narození a rodné číslo,
- údaje o protektorovi, název / jméno a příjmení, sídlo / adresa místa pobytu, u fyzické osoby dále datum narození a rodné číslo,
- **údaj o tom, že byl převeden závod nebo jeho část nebo byl dán do zástavy, nájmu nebo propachtován, a popřípadě údaj o zániku závazků z těchto smluv a usnesení soudu o**

- nabytí závodu nebo jeho části děděním,
- den, k němuž byl zápis proveden,
- další skutečnosti, které stanoví zvláštní zákony nebo jestliže o to požádal svěřenský správce.[20]

* **Tučně zvýrazněné údaje jsou veřejně dostupné z evidence svěřenských fondů.**

Zápis do evidence svěřenských fondů, včetně následných změn či výmazu z evidence, zajišťuje svěřenský správce. Svěřenskému správcovi je dáno na výběr, zda zápis provede prostřednictvím

(i) **návrhového formuláře podaného rejstříkovému soudu,** [21] jehož obligatorní přílohy tvoří notářský zápis obsahující statut a smlouvu se svěřenským správcem o přijetí pověření, a souhlasy zapisovaných osob do evidence svěřenských fondů, anebo zda provede zápis prostřednictvím (ii) **notáře**, který tak učiní na základě podkladového notářského zápisu.

Evidence skutečných majitelů

Při zakládání svěřenského fondu je nezbytné pamatovat nejen na zápis do evidence svěřenských fondů, ale také na povinnost zapsat svěřenský fond do evidence skutečných majitelů.[22] Povinou osobou podle zákona o evidenci skutečných majitelů je svěřenský správce.[23] Tento je povinen zajistit, zaznamenávat a uchovávat úplné, přesné a aktuální údaje o skutečném majiteli svěřenského fondu,[24] za kterého zákon považuje:

- zakladatele,
- svěřenského správce,
- obmyšlené nebo okruh osob, ze kterých mohou být obmyšlení jmenováni, a
- protektora či jinou osobu vykonávající dohled nad správou svěřenského fondu.

Svěřenský správce je povinen do evidence skutečných majitelů zaznamenat všechny výše uvedené osoby a nestačí tak, aby uvedl například pouze svěřenského správce.[25] Uvedené osoby v postavení skutečného majitele jsou povinny poskytnout svěřenskému správcovi potřebnou součinnost. Do evidence skutečných majitelů se zapisují následující informace:[26]

- **údaje o skutečných majitelích**, a to jméno a adresa místa pobytu, popř. bydliště, datum narození, rodné číslo a státní občanství,
- **údaj o povaze postavení skutečného majitele, popř. údaj o velikosti přímého nebo nepřímého podílu skutečného majitele,**
- údaj o skutečnosti zakládající postavení skutečného majitele,
- popis struktury vztahů,
- **den, od kterého je fyzická osoba skutečným majitelem,**
- **den, do kterého byla fyzická osoba skutečným majitelem,**
- **označení svěřenského fondu,**
- **identifikační číslo svěřenského fondu,**
- **den, k němuž byl zápis nebo automatický průpis proveden,**
- **okamžik, k němuž byly platné údaje zpřístupněny, a**
- **poznámka o nesrovnalosti.**

* **Tučně zvýrazněné údaje jsou veřejně dostupné z evidence skutečných majitelů. Údaje o skutečných majitelích jsou veřejné pouze v rozsahu, v jakém jsou tyto veřejně dostupné v evidenci svěřenských fondů. Tzn. údaje o zakladateli či obmyšlených nejsou veřejnosti dostupné.**

Svěřenský správce je v této souvislosti povinen zajistit, aby údaje zapsané v evidenci odpovídaly skutečnému stavu, a to prostřednictvím **(i) návrhového formuláře směřovaného krajskému soudu** včetně všech písemností dokládajících zapisované údaje, anebo **(ii) notáře** obdobně, jako je tomu u evidence svěřenských fondů. Návrh na zápis nelze podat dříve než před zahájením řízení o zápisu svěřenského fondu do evidence svěřenských fondů.

Závěr

Jak bylo výše nastíněno, s existencí svěřenského fondu je spjata řada administrativních povinností, mezi nimi se jedná také o povinnosti evidenční. S obchodním rejstříkem a katastrem nemovitostí se svěřenský správce setká v návaznosti na typ majetku, který byl vyčleněn do svěřenského fondu. Jiná je situace u evidence svěřenských fondů a evidence skutečných majitelů, do kterých je zápis obligatorní pro všechny svěřenské fondy.

Veřejnosti jsou obecně přístupné pouze vybrané údaje zapsané ve veřejnoprávních evidencích, což poskytuje jistou míru ochrany soukromí zakladatele a obmyšlených. Veřejně dostupnými jsou však údaje o svěřenském správcí, jelikož tento jedná na účet svěřenského fondu a je tedy nutné, aby bylo zřejmé, kdo je oprávněnou osobou. V této souvislosti je pak svěřenský správce zapsán v katastru nemovitostí namísto vlastníka či v obchodním rejstříku jako společník, resp. akcionář. Uvedené však tak úplně neplatí pro katastr nemovitostí. Vzhledem k účinné právní úpravě a praxi zavedené katastrálními úřady platí, že je každý oprávněn získat přístup k zapsaným údajům, stejně tak jako k listinám, na základě kterých došlo k jejich zápisu, což nelze považovat za koncepční právní řešení.

JUDr. Markéta Šlejharová, Ph.D.

partner

CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář

CITY TOWER
Hvězdova 1716/2b
140 00 Praha 4

Tel.: +420 224 827 884

Fax: +420 224 827 879

e-mail: ak@akccs.cz

---

[1] Veřejnoprávní evidencí se pro účely tohoto článku rozumí veřejné evidence a rejstříky, stejně tak jako další evidence zřízené veřejným právem.

[2] Vybrané daňové aspekty svěřenských fondů.

[3] Svěřenský fond jako prostředek ochrany majetku.

[4] § 167 odst. 1 a § 353 odst. 1 zákona o obchodních korporacích.

[5] § 167 odst. 1 a § 353 odst. 1 zákona o obchodních korporacích.

[6] § 155 a § 358 zákona o obchodních korporacích.

[7] § 48 odst. 1 písm. k) zákona o veřejných rejstřících.

[8] § 48 odst. 1 písm. j) a k) zákona o veřejných rejstřících.

[9] Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 12. 3. 2019, sp. zn. 8 Cmo 27/2019.

[10] Srov. § 66 zákona o veřejných rejstřících.

[11] § 1102 občanského zákoníku.

[12] § 15 odst. 2 katastrální vyhlášky.

[13] § 4 odst. 2 katastrálního zákona.

[14] Stanovisko ČUZK k zápisu údaje o zakladateli svěřenského fondu do katastru nemovitostí dostupné z: <https://www.kspscr.cz/clenove/podpora/aktuality#akt82>

[15] § 52 odst. 4 katastrálního zákona.

[16] Stanovisko ČUZK k zápisu údaje o zakladateli svěřenského fondu do katastru nemovitostí dostupné z: <https://www.kspscr.cz/clenove/podpora/aktuality#akt82>

[17] § 1451 odst. 2 občanského zákoníku.

[18] Tedy závětí, dědickou smlouvou nebo dovětkem. Svěřenský fond zřízený pořizem pro případ smrti vznikne smrtí zůstavitele. Do evidence svěřenských fondů se tento zapíše až následně.

[19] § 118a odst. 4 zákona o veřejných rejstřících.

[20] § 65d zákona o veřejných rejstřících.

[21] Příslušným rejstříkovým soudem je krajský soud, v jehož obvodu je obecný soud svěřenského správce.

[22] § 9 odst. 1 zákona o evidenci skutečných majitelů.

[23] § 2 písm. j) zákona o evidenci skutečných majitelů.

[24] § 8 odst. 1 a 3 zákona o evidenci skutečných majitelů.

[25] Srov. Důvodová zpráva k § 8 zákona o evidenci skutečných majitelů.

[26] § 13 zákona o evidenci skutečných majitelů.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)